

УДК 636.09: [615.244 : 577.115]

ХОЛАТОУТВОРНА ФУНКЦІЯ ПЕЧІНКИ У ПЕРЕХВОРІЛИХ НА ЕНТЕРОПАТОЛОГІЮ ТЕЛЯТ, ЇЇ КОРИГУВАННЯ

В. А. Томчук, д. вет. н., професор; *В. А. Грищенко*, д. вет. н., професор
tomchuk_viktor@ukr.net

Національний університет біоресурсів і природокористування України, м. Київ

Жовчні кислоти є природними поверхнево-активними речовинами, які виробляються печінкою хребетних із холестеролу, та відіграють важливу роль у відповідних фізіолого-біохімічних процесах. Наявність тісного анатомічного і фізіологічного зв'язку між печінкою та кишечником обумовлює одночасність ураження цих органів за розвиток неонатальної ентеропатології. Не врахування цього факту знижує клінічний ефект від традиційної терапії, подовжує термін реабілітації і призводить до виникнення ускладнень. Особливе значення у ліквідації наслідків ентеропатології має комплексний підхід з використанням препаратів, які виготовляються на основі природної, дешевої та екологічно безпечної сировини, та характеризуються комплексним ефектом лікувальної дії, що включає сорбційні, репаративні, антиоксидантні, протизапальні та жовчогінні властивості.

Тому, метою даної роботи було дослідити особливості змін деяких ланок обміну жовчних кислот в організмі телят, які перехворіли на диспепсію, та можливість їх корекції шляхом поетапного застосування ентеросорбентів ("Ентеросгель" чи "Полісорб") під час захворювання та біологічно активної добавки (БАД) FLP-MD репаративної дії на основі фосфоліпідів молока.

Результати дослідження жовчно-кислотного спектра нативної крові у телят при традиційному лікуванні у період реабілітації свідчать про тенденцію до зниження вмісту таурохолевої (ТХК) і глікохолевої (ГХК) кислот та вірогідне зменшення (на 35 %) концентрації сумарної фракції глікохенодезоксихолевої+глікодезоксихолевої кислот (ГХДХК+ГДХК). Це може свідчити про знижену біосинтетичну та кон'югуючу функції печінки в телят у період зникнення клінічних ознак захворювання. Одночасне вірогідне зменшення у крові цих тварин вмісту холевої (ХК) кислоти (на 8 %) і літохолевої (ЛХК) кислоти (у 2,7 раза) та тенденція до зниження рівня сумарної фракції хенодезоксихолевої і дезоксихолевої кислот (ХДХК+ДХК) вказує на недостатній їх внутрішньопечінковий та мікробний синтез у кишечнику і розлади ентерогепатичної циркуляції.

У той же період у телят при включенні до терапевтичної схеми ентеросорбентів і фосфоліпідів БАД виявлено нормалізацію вмісту в крові ХК та її похідних — ТХК і ГХК, у тому числі ЛХК, поряд із тенденцією до зменшення вмісту сумарних фракцій ТХДХК+ГДХК і ГХДХК+ДХК. Водночас вміст сумарної фракції ХДХК+ДХК виявляє тенденцію до зростання (на 13 %). Це доводить позитивний вплив поетапного застосування ентеросорбентів і компонентів БАД на холатоутворну та елімінуючу функції печінки та процеси відновлення функціонального стану кишечника.